

REISVERSLAG The Gambia 7- 14 november 2008

Doel van onze reis

Naast onze steeds weer terugkerende inspectiereis staat dit keer het in kaart brengen van zakelijke oplossingen voor de diverse sociale problemen hoog op onze agenda. Onze doelstelling is dat iedere oplossing duurzaam is en bijdraagt tot uiteindelijk een "self- supporting" situatie.

Dit keer verbreden wij onze horizon door ook een andere gemeente – Bwiam- te bezoeken. Antonyke heeft de Alkalo vorig jaar in Nederland ontmoet toen hij op uitnodiging van de Nederlandse organisatie Better Future de zakelijke oplossingen van 4 sociale problemen tijdens een bijeenkomst presenteerde. Voor vertrek hebben we al vele afspraken met relevante contactpersonen in Bwiam en "ons" dorp Tanji gemaakt en hen onze doelstelling duidelijk gemaakt.

We verheugen ons op de druk- bezette week!

Vrijdag 7 november 2008

Reisdag van Amsterdam naar Banjul

Vandaag is het eindelijk zover en vertrekken we met ruim 40 kg. overgewicht weer naar Gambia om "onze " school in Tanji te bezoeken.

2 extra koffers nemen we mee, vol met ruim 1000 potloden, gummetjes, puntenslijpers, kleurpotloden, stiften, balpennen en veel leuke knutselspulletjes, waar de ruim 1000 leerlingen van de school zeker blij mee zullen zijn.

Na een voorspoedige reis arriveren we vroeg in de avond op de luchthaven van Banjul (de hoofdstad van Gambia).Het voelt meteen weer vertrouwd aan: de geur, de warmte, de drukte en chaos bij het ophalen van de koffers. Natuurlijk wil de douane weten wat er in onze koffers zit om vervolgens er ook wat van te willen hebben, maar we wisten ze te overtuigen dat er dan een paar verdrietige kindertjes in Tanji zouden zijn.

Op weg naar het hotel staan we er versteld van hoeveel er sinds de laatste keer is verbeterd, vooral qua infrastructuur.

We overnachten in Kotu en hebben nog even tijd om Patricia te zien, die zoals altijd weer onze Euro's voor Dalasis heeft gewisseld.

Vandaag hebben we ook een uurtje extra want het is in Gambia 1 uur voeger. (In de zomertijd is dat 2 uur).

Zaterdag 8 november 2008

Bwiam dag 1

Vandaag vertrekken we naar Bwiam.

We zullen daar 2 dagen verblijven in de Bwiam Lodge en we worden opgehaald door de Bwiam Lodge Manager: Salifu Badjie

Bwiam ligt in het gebied van de Bintang Bolong, dit gebied is een ornithologisch paradijs.

Vogelliefhebbers komen hier extra aan hun trekken.

Uitgestrekte mangrovemoerassen omzomen de Bolong, die zich uitstrekt tot in Senegal.

Het is ongeveer 2 uur rijden van Kotu naar Bwiam en we genieten van de schitterende natuur. Het heeft tijdens de regenperiode zo ongelofelijk veel geregend dat alles prachtig groen is.

We kijken onze ogen uit, wat is er veel veranderd sinds ons laatste bezoek. Vooral aan de infrastructuur wordt ontzettend hard gewerkt. Vanaf de hoofdstad Banjul is een asfaltweg aangelegd.

Het laatste stuk van de weg naar Bwiam is nog "onder constructie", maar wordt binnenkort geasfalteerd. Nu dus nog over een brede stoffige "piste".

In Bwiam worden we verwelkomd door Amul, de Alkalo.

Na een snelle lunch hebben we een ontmoeting met enkele leden van de VDC, de Village Development Committee. Mr. Ousman Bosang, Chairman en Mrs. Joko Fatou Drammeh, Vice Chairman lichten toe hoe één en ander in Bwiam is gestructureerd.

Het wordt een lange zeer interessante bespreking waar veel van onze vragen beantwoord worden! De VDC Bwiam prijst zich gelukkig, want iedere inwoner boven de 18 jaar draagt elke 3 maanden 25 Dalasi af aan de VDC, al met al 100 Dalasi (= ca. €3) per jaar.

Wij weten dat in ons dorp Tanji geen sprake is van een dergelijke afdracht en besluiten dit punt opnieuw aan de Alkalo en VDC van Tanji voor te leggen.

's Avonds zijn we te gast in de woning van Amul en ontmoeten we zijn familie. In de "compound" van Amul wonen op dit moment 22 mensen.

Zondagochtend 9 november 2008

Bwiam dag 2

Na het ontbijt lopen we naar het Sulayman Junkung General Hospital

We ontmoeten de directeur, Kebba S. Badgie

Wat een inspirerende man, hij vertelt ons hoe hij 2 jaar geleden na zijn studie in Finland afgerond te hebben, besloten had naar zijn eigen land terug te gaan. In Bwiam aangekomen trof hij een hospitaal aan zonder water, zonder elektriciteit, zonder artsen of verplegend personeel, zonder meubels, zonder apparatuur; kortom een compleet leeg gebouw.

Na zijn eerste opwelling om meteen te vertrekken besloot hij te blijven en het is werkelijk ongelooflijk wat hij in amper 2 jaar voor elkaar heeft gekregen.

Hij heeft veel connecties met universiteiten in Amerika. Vorig jaar was er een stage van enkele Amerikaanse studenten. Na terugkeer hebben 2 studentes een Amerikaanse organisatie weten te overtuigen een pilot- project van een veld met solar- panelen op het terrein naast het ziekenhuis neer te zetten. Eind december 2008 zou dit operationeel moeten zijn. Al met al een schenking van \$ 300.000. Eindelijk elektriciteit en dus mogelijkheden voor verlichting en aansluiten van apparatuur. Ook nu zijn er 2 Amerikaanse studenten Jeff en Alex die na hun Masters voor 8 maanden naar Bwiam zijn gekomen. Zij brengen voor dit hospitaal in kaart hoe het aan meer fondsen zou kunnen komen. Wij attenderen hen op de serviceclubs en specifiek op de Rotary Doctors Bank, Rotary Equipment Bank, de 2 Rotaryclubs in Gambia en de Rotary Foundation.

Sulayman Junkung General Hospital

P.O. Box 1279,
Banjul.
The Gambia, West Africa.
Tel. +220 4489085
suljungenhos@gamtel.com
fankerod@hotmail.com

We krijgen een rondleiding en bezoeken de eerste hulppost en de afdeling Verloskunde. Alhoewel er keihard wordt gewerkt is er eigenlijk gebrek aan alles: artsen (er is werk voor 25 artsen maar er zijn er maar 7) , verplegend personeel, medicijnen, computers, apparatuur, meubels, enz. Het ziekenhuis heeft naast de afdeling Verloskunde ook een afdeling Tandheelkunde en Oogheelkunde, een kleine Operatiekamer (Minor Theater) en een grote Operatiekamer (Major Theater).

Zondagmiddag 9 november 2008

Bwiam dag 2

Terugwandeland naar de Lodge gaan we even langs bij de zus van de moeder van Amul die vanochtend bij een val haar pols heeft gebroken. Zij heeft zichtbaar veel pijn en er zijn geen pijnstillers. Els geeft uit haar reisapotheek enkele pijnstillers.

Amul nodigt ons uit voor de lunch bij zijn familie.

In de "compound" zit, hangt en ligt iedereen buiten. Van overal en nergens worden bankjes en krukjes aangesleept en onder de boom gezet. Alle vrouwen en meisjes in een kringetje. De vrouw van Amul heeft gekookt en er wordt een grote schaal met rijst en een dikke saus en garnaltjes in het midden van de kring gezet. Met de rechterhand eten we, we maken zo goed als we kunnen rijstballetjes, tot grote hilariteit van de dames.

Daarna handen wassen in een pan met water en zeep, wij krijgen als gasten het schone water aangeboden. Beetje rondkijken, beetje praten en zo waar een beetje muziek. We kijken terug op een plezierige middag.

Na de middag ontmoeten we Headmaster Mr. Emmanuel Secka en leraar Mr. James Gomez. van de Lower Basic School.

Met onze vragen toetsen wij de situatie van onze school in Tanji en komen tot de conclusie dat zij met dezelfde beperkingen te kampen hebben als onze school in Tanji.

Dan krijgen we het Child Development Program geïntroduceerd.

Omdat vele kinderen na de verplichte Lower- en Upper Basic School niet naar de Senior School kunnen (onvoldoende plaatsen beschikbaar, niet geschikt of te duur) dreigen vele 15-18 jarigen tussen wal en schip te raken.

Om te voorkomen dat deze "school- dropouts" het slechte pad opgaan of voortijdig zwanger raken heeft Mr. Badara Janneh voor hen 2 jaar geleden een Football Academy gestart . Een club voor jongens en meisjes van 12–18 jaar. Een bevlogen en inspirerende man met het hart op de juiste plaats.

De Football Academy is een groot succes.

75 kinderen worden getraind op zelfvertrouwen, respect en samenwerking.

Om geld bij elkaar te krijgen verhuren de jongens en meisjes zich als werkkrachten voor bijv. agrarische werkzaamheden, maar behalve voor geld wordt er ook vrijwillig gewerkt, zoals vandaag. De hele club is naar de Lodge gekomen om de tuin en het erf schoon te maken. Ook werken ze vrijwillig in het ziekenhuis, met name voor de schoonmaak.

En als kroon op zijn werk spelen er al 3 jongens in het nationale team.

Badara Janneh en 2 andere trainers werken volledig belangeloos. Zij worden voor hun dagelijkse levensonderhoud gesteund door de families in ieders "compound". Zijn grootste zorg op dit moment is het zien te verkrijgen van voetbalschoenen. De kinderen spelen vrijwel altijd op blote voeten met als gevolg regelmatig blessures. En hoewel fitness- apparaten een luxe lijken, zijn ze toch wel gewenst zodat een beter en dus gezonder trainingsplan gegeven kan worden.

Wij beloven in Nederland eens rond te kijken naar iemand die meer kennis van dit gebied heeft en hem wil helpen oplossingen te vinden.

Maandag 10 november 2008

Reisdag van Bwiam terug naar Kotu

We bezoeken een jonge Gambiaanse ondernemer. Bevlogen vertelt hij ons zijn verhaal. Hij zag dat het in Bwiam ontbrak aan het kunnen kopen van alledaagse dingen en dat de inwoners altijd de lange reis naar Banjul moesten ondernemen om de spullen te kopen die ze nodig hadden. Een winkeltje beginnen lag dus voor de hand. Dankzij een micro krediet van € 1.000 kon hij vorig jaar een winkeltje beginnen op een prima locatie, aan de hoofdweg van Bwiam en recht tegenover de Community Market. Regelmatig reist hij naar Senegal om daar zijn voorraad in te kopen. Inmiddels heeft hij van zijn winst al een stenen winkel kunnen bouwen.

Omdat de "ambulance" toch naar Banjul moet rijden om medicijnen op te halen is dit een prima gelegenheid om mee terug te rijden. Gelukkig zijn wij gezond, want het wordt ons snel duidelijk dat een gewonde helse pijn heeft, zo oncomfortabel, schokkend en schommelend is de rit. Waar gaan onze afgedankte ambulances naar toe? Toch eens navragen.

Later in de middag zijn wij terug in ons hotel in Kotu.

Dinsdag 11 november 2008 **Studiebezoek met CCF**

CCF, Christian Children Fund, is een NGO en werkt wereldwijd. Hoewel de naam een beperking m.b.t. de religie doet geloven, is niets minder waar. CCF zet zich in voor de gehele bevolking, ongeacht ras en religie.

CCF The Gambia werkt vanuit 3 regionale centra met elk 2 deelgebieden. Zij ontwikkelt plannen waarin het welzijn van het kind centraal staat.

We hebben vervoer geregeld om Mr. Momodou Jalo in Brikama te ontmoeten. Hij is de Areamanager van de regio waarbinnen Tanji valt.

We hebben een uiterst plezierig in informatief gesprek met Momodou en Mr. Lamin Ceessay die verantwoordelijk is voor de administratie en de financiën.

Het zoeken naar duurzame oplossingen, die er uiteindelijk voor zorgen, dat de betrokkenen in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, staat ook hier centraal. "Sustainability" is het sleutelwoord!

De CCF houdt zich bezig met de volgende aspecten:

- Gezondheid en Voeding (veel aandacht voor zuigelingenverzorg en getrainde medewerkers in het veld)
- Onderwijs (veel aandacht voor Skill centra)
- Water & Sanitation (veel aandacht voor training van onderhoudsmonteurs)
- Micro Finance (de mensen zelf zijn immers onderdeel van het hele proces!)

We praten uitgebreid over het plan van aanpak van de CCF en vinden veel overeenkomsten in onze wederzijdse denkwijze en manier van werken.

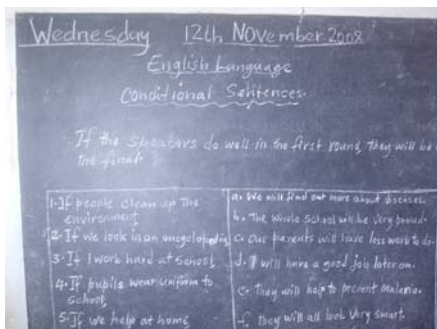
Vervolgens bezoeken we samen met Momodou de directeur van CCF The Gambia op het hoofdkantoor in Serekunda, waar men momenteel aan het 3- jaar strategisch plan voor The Gambia werkt.

Wij onderstrepen ons uitgangspunt dat elk project uiteindelijk duurzaam zou moeten zijn, waarbij voldoende inkomsten gegenereerd worden om de jaarlijks terugkerende onderhoud- en operationele kosten betaald kunnen worden.

Wij komen tot de conclusie dat CCF voor sommige projecten wellicht een goede controlerende uitvoerende instantie zou kunnen zijn, maar vinden het tegelijkertijd een nadeel dat de geldstroom dan via het hoofdkantoor in USA moet lopen en daarom 15% van onze fondsen op gaan aan organisatiekosten. Die 15% besteden wij liever aan de ontwikkeling en het duurzaam krijgen van onze projecten.

We kijken uit naar onze ontmoeting morgen met de CCF- vertegenwoordiger, mr. Conniagi Jammel, in het deelgebied Tanji , die tevens Chairman is van de Lower Basic School Tanji, de school die wij al sinds 2000 ondersteunen.

Woensdag 12 november 2008 **School Tanji en VDC, 's avonds Rotary Banjul**

Vandaag staat in het teken van ons bezoek aan onze Lower Basic School en de VDC in Tanji. We kijken uit naar onze ontmoeting met de nieuwe "headmistress" van onze school. We zijn nauwelijks op het stoffige schoolterrein aangekomen of de kinderen komen ons al lachend en juichend tegemoet.

We worden allerhartelijkst ontvangen door de nieuwe "headteacher" Mrs. Fatoumatte J. Jarru. Al snel wordt ons haar betrokkenheid voor het welzijn van haar kinderen duidelijk. Haar peipleine kantoor is binnen enkele minuten volledig gevuld met de "deputy headteacher" Mr. Momodou J. Gibba, de afgevaardigden van de VDC, het schoolbestuur, de ouderraad en enkele leerkrachten.

Vakkundig brengen zij ons op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en problematiek. De stormschade aan het dak van klas gebouw 5 is inmiddels hersteld en de klaslokalen zijn weer in gebruik genomen. Inmiddels betalen de ouders 15 dalasi schoolgeld per jaar, terwijl alle lesmaterialen en tekstboeken nog steeds door de overheid worden betaald. De werkschriften, pennen e.d. moeten de ouders zelf betalen. Ons koffertje met 1.000 pennen en potloden is dan ook meer dan welkom.

Voor overige kosten die de school heeft, organiseert de school jaarlijks enkele "fundraising" activiteiten, zoals bv. een lunch, een dansavond. Al met al zijn we op de goede weg, maar nog geen "rust in de tent".

De grootste zorg van dit moment is de veiligheid en de schoolmaaltijd van de kinderen.

De omheining van het schoolterrein moet dringend gerepareerd en deels nieuw neergezet worden om die veiligheid te waarborgen.

Het World Food Plan heeft besloten haar dagelijkse rijstdonatie te verschuiven naar andere gebieden in Afrika met als gevolg dat de schoolkeuken waar de kinderen tot voor kort hun dagelijkse maaltijd kregen voorlopig is gesloten. De school heeft een tijdelijke oplossing gevonden door lokale moeders de gelegenheid te bieden tijdens de lunchpauze voedsel te verkopen.

We zijn diep geschokt te moeten constateren dat vele kinderen niet die ene dalasi (= 3 eurocent) hebben om een maaltijd te kopen. Wij bespreken hoe we zo snel mogelijk de opbrengst van de oogst van de schooltuin als ook van de landbouwgrond van de school kunnen inzetten voor het creëren van

een maaltijdfonds, zodat álle kinderen, ongeacht de (on)mogelijkheden van de ouders weer elke dag een maaltijd krijgen.

Vervolgens gaan we op inspectieronde.

De schooltuin wordt, nu de regentijd voorbij is, opnieuw ingezaaid en ligt er fantastisch goed bij. We zijn blij dat onze investering zo goed bewaakt wordt. Dit leerproject gaat onder leiding van een vakkundige tuinder.

Op het aangrenzende landbouwterrein worden granen verbouwd. Het terrein wordt zo goed en zo kwaad als het kan door de lokale bevolking bewerkt. Door het ontbreken van een goede omheining is er geen optimale oogst te realiseren. Wij stellen de school en de VDC voor van dit terrein een project te maken, waarbij bv. kleine zelfstandigen een stukje grond huren om zelf groenten te kunnen verbouwen die zij dan weer kunnen verkopen en de huurinkomsten ten goede te laten komen aan een in te richten schoolmaaltijd fonds. Het idee wordt enthousiast ontvangen en het schoolbestuur en de VDC geven aan het idee verder uit te werken. Wordt vervolgd.

Dan inspecteren het toilettencomplex. Ondanks de renovatie van enkele jaren gelden zien de toiletten er schrikbarend slecht uit. Bovendien gaan inmiddels ruim 1.200 kinderen naar school en zijn 6toiletten echt veel te weinig. Het wordt werkelijk tijd voor een nieuw toilettencomplex.

De ziekenboeg is inmiddels klaar en ingericht. Op één van de 2 bedden lag een jongetje met malaria. De school heeft geen geld voor een gediplomeerde zuster of een zuster in opleiding. Momenteel vangt de "deputy headteacher" Mr. Gibba de zieke kinderen op. En zo te horen en te zien doet hij dat met veel warmte en aandacht. Het gaat hem zeer aan het hart dat hij niet altijd kan helpen, omdat de ziekenboeg niet over voldoende medicijnen beschikt. We stellen voor met elkaar op zoek te gaan naar een duurzame oplossing. Wordt vervolgd.

Na onze inspectieronde terug naar het kleine kamertje van de 'headmisstress'. Daar passeren allerlei andere onderwerpen de revue. We bespreken de schooluniformen, de schoolmeubels, het computerlokaal, de watervoorziening en de mogelijkheden voor een zgn. Will for Skill Centre, een soort van ambachtschool.

We zijn het met elkaar eens dat het allerbelangrijkste is de begroting van de school sluitend te krijgen door projecten te ontwikkelen die inkomsten genereren voor de school.

Op naar de Alkalo, de Raad van Ouderen, de lokale politicus en de [Village Development Committee](#). In een uiterst geanimeerde stemming buiten op bankjes onder de bomen lichten wij de laatste ontwikkelingen van onze stichting en onze 4 aandachtsgebieden nl. Onderwijs, Gezondheid, Voedsel en Water & Sanitation toe.

M.b.t. het Onderwijs bespreken we de mogelijkheid van een Will for Skill Centre, waarmee inkomsten gegenereerd kunnen worden.

M.b.t. Voedsel bespreken we de mogelijkheid het landbouwterrein optimaler te benutten ten gunsten van een maaltijdfonds voor de schoolkinderen als ook de mogelijkheid met visvangst een bijdrage te leveren aan het maaltijdfonds voor de schoolkinderen.

Donderdag 13 november 2008

School Brufut oude headmaster en nogmaals school Tanji en Nursery School

We hadden ons voorgenomen de vroegere "headteacher" van onze school in Tanji te bezoeken en gaan naar de Lower Basic School in Brufut. Mr. Bolong M. Touray is zichtbaar verheugd ons weer te zien en stelt ons direct voor aan de "headteacher". Zelf is hij nu, gezien de omvang van de school één van de twee "deputy headteachers". Het is een hele grote school met een regionale functie.

Hoewel wij ons wilden beperken tot een afscheid van deze voormalige "headteacher" van onze school in Tanji, maakt hij natuurlijk gebruik van de gelegenheid door ons te vragen ook deze school te steunen.

Vriendelijk vertellen wij hem dat wij hen vanzelfsprekend zouden willen helpen, maar dat onze middelen beperkt zijn en wij eerst het project in Tanji tot een goed einde willen brengen alvorens wij nieuwe uitdagingen willen aangaan. Ter afscheid overhandigen we een assortiment van potloden en kleurpotloden.

Vervolgens door naar onze school in Tanji. Met name opnieuw een inspectie van het hele grondgebied van de school.

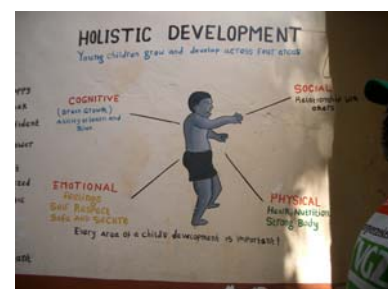
In het kader van het realiseren van voldoende inkomsten voor de schoolmaaltijden zijn wij van mening dat het enorme terrein buiten de schoolmuur en dat eigendom is van de school gebruikt moet gaan worden voor het optimaliseren van de oogst. Wij gaan dus op ontdekkingsreis.

De tam-tam gaat snel, want niet lang daarna voegen de "deputy- headteacher" en de VDC- chairman zich bij ons en al gauw ontstaat er een levendige discussie hoe de plannen en ideeën die wij gisteren hebben besproken bijgesteld en uitgewerkt kunnen worden.

Onze boodschap is luid en duidelijk, het is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid er voor te zorgen dat de school zelf kan voorzien in haar jaarlijkse onderhoud- en operationele kosten.

Opnieuw worden wij gemotiveerd door hun enthousiasme, betrokkenheid en de goede wil die doelstelling te realiseren.

STAGE	BOYS	GIRLS	TOTAL	TEACHER RESPONS.
STAGE ONE	47	63	110	Ms. Adey
STAGE TWO	45	35	80	Mjie Jatta
STAGE THREE	20	36	56	Mr. Sarr
STAGE FOUR	28	17	45	Joof.
TOTAL	140	151	291	Mr. Keita.

Tot slot bezoeken wij de tegenoverliggende Nursery School die door CCF is bekostigd en opgezet. De VDC Chairman is hier tevens "headmaster".

Bij binnenkomst in de lokalen worden we weer vrolijk toegezongen door de leerlingen. Ondanks de hoge schoolkosten is er aan leerlingen geen gebrek. Erg leuk vinden we de "Dreamcorner", en ruimte die compleet gevuld is met allerlei speelgoed, zoals knuffels, autootjes, teken en knutselmaterialen.

Per dag mogen de kinderen iets uitzoeken om mee te spelen.

We nemen ons voor de volgende reis leuke dingen mee te nemen.

Vrijdag 14 november 2008

Een welverdiende rustdag en 's avonds vertrekken we na een zeer inspirerende week weer terug naar Nederland.